KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z czasowników modalnych (niemiecki)

Grupa A

1. (1 pkt) **D**

2. (1 pkt) **B, D, E**

3. (4 pkt) **1. F; 2. P; 3. P; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1. P; 2. P; 3. F; 4. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–A, 2–D, 3–C, 4–B** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) doch; (2) ja** — po 1 pkt za lukę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: „Nicht dürfen" oznacza zakaz (nie wolno), np. „Hier darfst du nicht rauchen." „Nicht müssen" oznacza brak konieczności (nie trzeba, nie musisz), np. „Morgen ist Sonntag, du musst nicht früh aufstehen."
Punktacja: 1 pkt za poprawne wyjaśnienie różnicy („nicht dürfen" = zakaz, nie wolno; „nicht müssen" = brak konieczności, nie trzeba) + 1 pkt za poprawne zdanie z „nicht dürfen" + 1 pkt za poprawne zdanie z „nicht müssen". Max 3 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: „Müssen" wyraża konieczność obiektywną lub przymus wewnętrzny, np. „Ich muss zur Arbeit gehen." „Sollen" wyraża polecenie lub oczekiwanie wynikające z woli innej osoby, np. „Der Arzt sagt, ich soll mehr Sport treiben."
Punktacja: Poprawne wyjaśnienie różnicy (przymus wewnętrzny/obiektywny vs. polecenie/oczekiwanie innej osoby) (1 pkt) + poprawny przykład z „müssen" (1 pkt) + poprawny przykład z „sollen" (1 pkt). Max 3 pkt.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) erlauben: 'Lass mich bitte ausreden!' (pozwól mi dokończyć). (b) veranlassen: 'Ich lasse mir die Pizza liefern.' (zlecam dostawę). (c) Passiv-Ersatz: 'Das Problem lässt sich lösen.' (= kann gelöst werden).
Punktacja: 3 znaczenia poprawnie wyjaśnione (1 pkt) + 3 przykłady (1 pkt) + poprawny niemiecki (1 pkt). Razem 3 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) Hier ist Ruhe zu bewahren. (sein+zu = müssen Passiv) (b) Dieses Wasser ist trinkbar. (-bar = können Passiv) (c) Hier ist nicht zu parken. (sein+zu, negiert = dürfen nicht Passiv) (d) Du hast den Bericht zu schreiben. (haben+zu = müssen Aktiv)
Punktacja: 4 poprawne Umformungen (2 pkt) + 4 verschiedene Formen (1 pkt). Razem 3 pkt.

Grupa B

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **C**

3. (4 pkt) **1. F; 2. P; 3. F; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

4. (4 pkt) **1. P; 2. F; 3. F; 4. F** — po 1 pkt za zdanie

5. (4 pkt) **1–D, 2–A, 3–C, 4–B** — po 1 pkt za parę

6. (2 pkt) **(1) konnte; (2) soll** — po 1 pkt za lukę

7. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) „Komm mit!" ist ein neutraler Imperativ. „Komm doch mit!" klingt freundlicher und eindringlicher — „doch" verstärkt die Aufforderung und ermuntert den Gesprächspartner. (b) „Kannst du mir helfen?" ist eine neutrale Frage. „Kannst du mir mal helfen?" klingt beiläufiger — „mal" macht die Bitte weicher und weniger fordernd. (c) „Das ist so." ist eine einfache Feststellung. „Das ist eben so." drückt Resignation aus: Man kann daran nichts ändern und muss es akzeptieren.
Punktacja: 3 poprawne wyjaśnienia różnic (1 pkt) + przykłady kontekstu (1 pkt) + poprawny niemiecki (1 pkt). Razem 3 pkt.

8. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Du solltest zuerst genau überlegen, ob du mit den Mitbewohnern gut auskommst. Man kann viel Geld sparen, wenn man in einer WG lebt. Du musst aber auch bereit sein, Kompromisse einzugehen und Aufgaben im Haushalt zu teilen. Ich würde dir raten, die WG erst einmal für ein paar Wochen auszuprobieren, bevor du einen langfristigen Vertrag unterschreibst.
Punktacja: 1 pkt: co najmniej dwa różne czasowniki modalne użyte poprawnie; 1 pkt: spójne i logiczne rady; 1 pkt: poprawność językowa. Maks. 3 pkt.

9. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: (a) 'Er muss krank sein' — subjektive Verwendung: hohe Wahrscheinlichkeit (er ist wahrscheinlich krank). 'Er muss zum Arzt gehen' — objektive Verwendung: Notwendigkeit (es ist notwendig). (b) 'Sie kann Klavier spielen' — Fähigkeit. 'Sie kann im Büro sein' — Vermutung (vielleicht ist sie im Büro).
Punktacja: Rozróżnienie obiektywne vs subiektywne użycie 'müssen' (1 pkt) + rozróżnienie Fähigkeit vs Vermutung przy 'können' (1 pkt) + poprawność językowa (1 pkt). Razem 3 pkt.

10. (3 pkt) Przykładowa odpowiedź: Du solltest dich frühzeitig um ein Stipendium bewerben. Du musst außerdem deine Sprachkenntnisse verbessern, bevor du losfährst. Du kannst dich an der Universität nach einem Mentorenprogramm erkundigen. Du darfst die Bewerbungsfristen auf keinen Fall verpassen.
Punktacja: Poprawne użycie min. 3 różnych czasowników modalnych (2 pkt) + spójna treść rad dot. studiów za granicą (1 pkt). 3 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 28 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	26–28 pkt
dobry (4)	21–25 pkt
dostateczny (3)	14–20 pkt
dopuszczający (2)	9–13 pkt
niedostateczny (1)	0–8 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/niemiecki/czasowniki-modalne**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.